

Paul Preston, Espanya, el Procés

written by Cristina Farran | 30 de gener de 2019

La revista britànica The Beaver, editada setmanalment per estudiants de la London School of Economics, de gran difusió en el campus, ha publicat fa pocs dies una [entrevista a Paul Preston](#), professor d'aquesta universitat i especialista en l'estudi de l'Espanya contemporània. El tema de l'entrevista, com s'indica en el títol, és sobre el referèndum, revoltes i extrema dreta a Espanya.

Paul Preston, autor de molts llibres sobre Espanya, únic país en el qual ha centrat la seva carrera, s'ha hagut de defensar en diverses ocasions, sobretot aquests últims mesos, quan li demanen que faci prediccions sobre com pot acabar el conflicte amb Catalunya, Preston repeteix sempre que ell és historiador i prou dificultat té per interpretar el passat per intentar interpretar també el futur.

A l'entrevista diu, sobre Mariano Rajoy i Pedro Sánchez, que si bé el segon sembla més raonable, en el fons no hi ha diferències entre ells, ja que igualment manté a presos polítics a la presó sense judici i amb una possible pena de trenta anys, també diu que es podrien haver fet coses per solucionar-ho i que enviar la Guàrdia Civil no millorarà el problema del sentiment separatista.

Preston és partidari de preguntar als catalans sobre la independència per saber realment el suport que té i a partir d'aquí trobar una solució, però per altra banda reconeix que un canvi de la Constitució seria molt difícil, abans caldria fer molta pedagogia per part del govern central. També creu que això no arribarà perquè l'odi entre regions (*regional hatred*) que s'ha construït és molt valuós per al PP per fer-li guanyar vots.

Quan compara el procés català amb el Brexit hi veu algunes similituds, per exemple que les dues parts han comès errors i no s'han explicat prou bé. Però també una important diferència: la cultura britànica accepta que pots estar d'acord o en desacord amb l'altre, i això no existeix a Espanya, on qualsevol discussió acaba en insults perquè no s'escolta a l'altre, és un diàleg de sords.

Preguntat per la relació entre els efectes del referèndum i el franquisme, Preston diu que no necessàriament tenen res a veure, sinó que el problema és que a Espanya hi ha encara gent que creu que Franco va ser meravellós i això fa que eliminar un símbol com la seva tomba es converteixi en un problema. El control dels mitjans i del sistema educatiu va fer creure que Franco era una figura providencial enviada per Déu per salvar el país del comunisme, dels maçons i dels jueus, i aquest pensament no va canviar quan va arribar la democràcia. En una societat que Preston defineix com maniquea, això no deixa espai per la discrepància i el diàleg. La seva experiència és que a Espanya és fàcil fer-se enemics perquè hi ha una mentalitat que diu que si no estàs amb mi, hi estàs en contra.

Pel que fa concretament a la proposta de treure el cos de Franco de la basílica on està enterrat, Preston ho veu complicat, ell mateix va proposar donar-li un enterrament al mar, idea que no va ser tinguda en compte. Enterrar-lo a la catedral de Madrid com proposa la família ho troba una bestiesa, ja que facilitaria la peregrinació dels seus seguidors, que és el que s'ha d'evitar. El que en principi semblava una bona idea, diu Preston, s'està convertint en un desastre.

Els periodistes també li pregunten pel grau d'objectivitat en els seus escrits, Preston confessa que això és molt difícil, que la moral i l'honestedat filtren la seva feina i que això l'ha portat a prendre partit i a pensar que Franco va ser tan dolent com Hitler.

Actualment, Preston està enfeinat en una història sobre la corrupció dels segles XIX i XX a Espanya i a desmentir el mite que diu que Franco va ser una persona honesta i que no va enriquir-se en demesia.